

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrť leta 1 gld. 30 kr. v tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrť leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 17. listopada 1882.

List 46.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerićanstva. III.

(Dalje.)

4. Sv. Terezija.

Ravno je minulo 300 let, kar je na Španjskem nehalo biti nenavadno pobožno in blago žensko serce, — serafsko serce sv. Terezije. Po vsem Španjskem so z veseljem in navdušenostjo vsi dobri katolićanje obhajali tristoletnico svoje ljubljene junaške rojakinje. Tudi naš sv. oće Leon XIII, ki znajo v svoji oćetovski ljubezni tako lepo ceniti serćno pobožnost vsih svojih vćrnih otrćk, te slovesnosti niso prezerli, ampak so pobožnim španjskim romarjem posebno srećo izrekli, da imajo za rojakinjo tako slavno svetnico; enako kakor so tudi unkrat z nami ćutili, ko smo s toliko vnemo obhajali slavni spomin slovanskih bratov aposteljnov ss. Cirila in Metoda.

Rojena je bila ta velika slućabnica Boćja l. 1515 v mestu Avili. Njeni starši so bili plemeniti po rodu in po mišljenji. Ko je bila 20 let stara, postala je karmelićanka. Ne le, da si je sama visoko popolnost pridobila, je tudi prav veliko pripomogla, da so se pravila tega reda jele natanko spolnovati in da se je mnogo novih samostanov ustanovilo. In smemo reći, da veliko svetnic se ima njej zahvaliti, da so v nebesih. Umerla je 4. okt. 1582. Na povelje svojega spovednika je sama popisala svoje življenje. V tem popisu sama sebe prav ostro sodi in se ponižno obtoćuje pred Bogom in pred ljudmi naj manjših napćk in pomanjkljivosti. Kar se je spominjala iz svoje mladosti, je jako podućljivo, in tukaj se hoćemo tudi le na njeno mladost ozirati.

I.

Starši sv. Terezije so bili zelo vdani sv. veri in so svoje otroke prelepo ućili in k pobožnosti napeljevali. Sveta hći kaj spoštljivo o njih piše tako le: „Imela sem tako ćednostne in bogabojeće starše, da bi bila z boćjo milostjo prav lahko naš'a pot bogoljubnosti in po njej hodila, ko bi ne bila sama tako zlobna. Moj oće so radi brali spodbudne bukve in so jih veliko nakupili, da bi tudi otroci lahko v njih brali. Naša mati so nas pridno opominjali k molitvi. To me je v šestem

ali sedmem letu (kolikor še vćm) zelo zelo nagibalo k dobremu.

„Kar bi me bilo imelo pa še bolj priganjati, je bilo to, da sem pri starših zapazila, da si njihove ljubezni ne morem drugaće pridobiti, kakor s ćednostjo in pobožnostjo. Sami so nam v mnogih ćednostih izgled dajali. Moj oće so imeli posebno ljubezen do ubozih in do bolnih; tudi do poslov so bili usmiljeni in dobrotljivi, tako da jih ni bilo pripraviti, da bi si bili sućnjev nakupili, ker so se jim preveć smilili. Ko je bila nekikrat pri nas sućnja mojega strica, so ravno tako ravnali z njo, kakor s svojimi otroci, in so većkrat rekli: „Tećko se mi zdi, da se tej deklici ne dá prostost. Tudi so bili velik prijatelj resnice. Nikoli jih ni bilo slišati kleti ali o drugih slabo govoriti. Spodobnost in red so zelo ljubili.

„Tudi naša mati so imeli veliko ćednosti; bili so n. pr. zelo poterpećljivi v svojem obilnem terpljenji, zelo pohlevni in spodobni brez vse ženske nećimernosti, prijazni pa kakor angelj do slehernega.

„Bilo nas je: devet bratov in tri sestre, ki so vsi posnemali pobožne starše, le samo jaz ne, ćeravno so me oće najrajši imeli. Preden sem zaćela Boga ćaliti, so me pać po pravici smeli radi imeti, ker mi je zdaj sami ćal, će se spominjam, koliko nagnjenje za dobro mi je Gospod dodelil in kako slabo sem si ga v prid obraćala.“

Ćeravno je bila jako veselo dete, je vendar že v prvi mladosti kazala veliko resnobo in modrost, da so ji dali ime „modra in pametna gospica“. Že v sedmem letu je kaj rada brala življenje svetnikov in zelo hrepenela po većni sreći, ki jo vćivajo v nebesih.

II.

Med brati je posebno enega rada imela, ki je bil štiri leta starji od nje. Imć mu je bilo Roderik. „Sicer sem vse svoje brate in sestre serćno ljubila — nam sama pripoveduje — pa naj ljubši mi je bil Roderik.“ Bil je namreć enako pobožnega, zelo vnetega serca. Njega je navadno vprašala, će je v kaki reći svćta potrebovala, njemu je razodela, će je nameravala kaj posebnega v slavo boćjo prićeti.

Skupaj sta brala življenje in zgodbe svetnikov in po već ur se pogovarjala, kako je lepo v hiši nebeškega Oćeta in kako srećni so svetniki in zvelićani tam gori.

Kadar sta brala o mučencih in grozovitem terpljenju, ki so ga svetniki Božji, med njimi celó otroci, dečki in deklice, imeli prestati za Jezusa, sta bila posebno ginjena in blagrovala sta jih, da so tako hitro po tako kratki poti prišli v nebesa in bodo Boga gledali večno, večno!

„Ali bi midva ne mogla biti tudi mučenca?“ vpraša nekikrat nedolžna deklica svojega blazega bratca. „Roderik! pojdiva še midva kam, tako daleč v taki kraj, kjer živé nejeverniki, in bova tam umorjena za sv. vero!“

Roderik, ki je že tudi sam v svojem pobožnem sercu enake želje čutil, z veseljem potrdi predlog modre sestrice in zdaj se začne posvetovanje, kako bi se dal ta skiep zveršiti. V tem sta hitro edina, da mora to ostati skrivnost, ki je ne smejo zvedeti ne oče ne mati, pa tudi nihče drugi ne, ker bi jima sicer utegnili zabraniti, kar sta sklenila.

Toda kam iti? Domača dežela je vsa katoliška, tū bi bilo zastoj pričakovati krone mučeniške. Dogovorita se toraj, da pojdetā v Afriko k nejeverskim Mavrom in tam hočeta prositi v imenu Jezusovem, da jima glavo odsekajo.

Ko je bilo vse pripravljeno, — kajti da je pot v Afriko dolga, to sta vedela, in je bilo treba brešna za več dni, — Rezika in Roderik skrivaj zapustita hišo in hitro ubirata male stopinje naravnost ven iz mesta po veliki cesti, čeravno ne vesta, ktera pot prav za prav pelje v strašno deželo grozovitih Mavrov.

Dokaj daleč imata že domačo hišo za seboj. Rezika se čuti vso srečno, veselja se ji svitlo oko blešči in poskakuje nedolžno serce. Roderik pa začne že nekoliko dvomiti, ali bosta pač tako mogla doseči zaželeni namen; začne ga skrbeti. Pa tega noče precej sestrici razodeti, češ, da ne poreče, da je tako hitro serčnost zgubil.

„Meni se zdi, Rezika!“ slednjič vendar spregovori, „meni se zdi, da bo težko za naju postati mučenca. Kako pa bova našla tisto deželo nejevernikov?“

Toda „modra gospica“ hitro prestriže sleherni ugovor, rekoč: „Kako, najpred prideva do morja, potem čez morje v Afriko, in ko bova tam v deželi Mavrov, naju bodo umorili, ker sva kristjana.“

„Kaj pa, če naju Mavri ne bodo hoteli umoriti; ker sva tako majhna, jim še mar ne bo za naju.“

„O pač, umorili naju bodo, umorili; to me ne skrbí. Saj veš Roderik, da so Mavri hudi sovražniki našega Gospoda, in zmiraj radi kristjane morijo, tudi male med njimi, ker se bojé, da bi zrastli in Mavre spreobrnili v kristjane.“

„Pa kako bodo spoznali, da sva kristjana?“

„Šla bova, pa jih bova prosila miloščinje v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, in potlej porekó, ta mali deček in deklica sta kristjana, in tako naju bodo prijeli in umorili in zdaj bova mučenca in angelji bodo prišli in naju nesli naravnost v nebesa!“

Potem ni vedel Roderik ničesar več ugovarjati ter sklence moško in junaško se deržati. Tako potujeta zdaj z novo serčnostjo dalje.

Toda potovanje v deželo Mavrov, ki sta ga tako spretno in serčno pričela, ni imelo biti brez nesreče. Nenadoma ju na cesti sreča — njun stric. Mala nedolžna popotnika mu razodeneta svoj namen, znabiti celó v otročjem zaupanju, da ju bo spremil in jima pomagal doseči edino željo, ki jo imata še na zemlji. Pa kako se zavzameta, ko stric ne le noče ž njima, ampak tudi samih ne pusti dalje. Teroserčni stric se nikakor ne dá pregovoriti in preprositi. Zdaj jima ne ostane drugega, kakor mučeništvu slovó dati in zopet, rada ali nerada, k staršem domú se verniti.

Domá so bili že v velikih skerbéh, ker niso vedeli, kam sta otroka zginila. Ko stric mlada popotnika domú pripelje, najde mater vso objokano. Otroka sta bila kregana, ker sta domačim tolik strah napravila. Hujši del je zadel Roderika, ker je bil stareji. Toda on (pravi otrok Adamov) vso krivdo na sestrice zvrča. Natihoma pa so gotovo starši hvalili Boga, da jim je dal tako dobre otroke.

(Dalje nasl.)

Slomšek — kaplan.

Po končanih bogoslovskih ukih prišel je Slomšek l. 1825 za kaplana k sv. Lovrencu na Bizeljskem; čez dve leti potem je bil prestavljen k Novi cerkvi pri Celji; leta 1829 bil je imenovan za špirituala v Celovškem semenišču.

Kako mu je v duhovskem pastirstvu prav prihajalo in lepo služilo, da se je v semenišču tako skerbno pripravljaj za duhovski stan! Ker je veliko molil in bral, spoznal je važnost duhovskega stanú, ter je svoje dušne in telesne moči daroval svojemu vzvišenemu poklicu, in je dolžnosti svojega stanú tako natanko spolnoval, da so ga verstniki njegovi imenovali pobožnega duhovna in gorečega pastirja. Bil je rad doma, je zvesto prebiral potrebne bukve, veliko molil in živel v vednem zatajevanju *); ogibal se je velikih družinj in gostilnic **); vesel pa je bil v družbi duhovnov in pobožnih laikov, kjer se je tudi nedolžno šalil, in rad prepeval vesele pesmi. Ker je bil tudi pesnik, je več pesem zložil, zdravic in drugih, v katerih duba človeškega v veselji k Bogu obrača. Skladal je take pesmi, ktere um razsvetljujejo, serce razveseljujejo in čut blažijo. ***)) Slomšekove pesmi se ne bodo pozabile, ker zeló so se razširile med slovenskim ljudstvom, in zeló so priljubljene; tudi gospodje učitelji kranjski petindvajsetletniki so jih prepevali z veliko radostjo pri slovesnosti svoje 25letnice 6. septembra 1882. Slomšek je tudi pozneje kot škof skladal pesmi za otroke in odraslene. Smé se reči, da Slomšekove pesmi so imele in bodo imele v prihodnje blaživen vpliv na slovensko ljudstvo; ne bodo pozabljene, kakor tudi njega ne bodo pozabili pobožni Slovenci: „memoria ejus in benedictione erit“. ****))

Oglejmo si Slomškega kot pridigarja ali cerkvenega govornika. Bil je Slomšek resnega obnašanja, milega obraza, imel je ognjevite oči, čist, poln glas, mladeniško gorečnost. Bil je izversten cerkveni govornik, ki je poznal človeško serce in dobre in slabe lastnosti slovenskega ljudstva. Iz bližnjih in daljnih krajev so ljudje skup vreli poslušat njegove pridige, in rekli so: „Ta gospod tako govori, kakor bi rožice sadili.“ Govoril je v kratkih stavkih, jedernatih, nobena beseda ni bila preveč; znati je, da je z veliko pridnostjo

*) Miram innocentiam pari cum poenitentia sociavit, quam virtutem dein Episcopus reginam inter virtutes sacerdotales appellavit.

**) Nolite, fratres! conformari huic saeculo visitando et frequentando diversoria, — sed aemulamini charismata meliora et recipietis immarcescibilem coronam gloriae.

***)) Slovenci, kupujte si Slomšekove pesmi in druge spise njegove, ktere ima naprodaj g. Lendovšek na Ptujem.

****)) Utinam omnes poëtae, tum laici tum clerici intelligent ac saperent, quae sit vis carminibus inter populum sparsis; utinam poëtae sequentes divum Slomšek talia poemata componerent atque ederent, quae cedant in aedificationem, non vero in destructionem; utinam poëtae talia carmina ederent, quae publicasse eos non poeniteret in articulo mortis, apparituros ante tribunal sanctissimi ac justissimi Judicis! Pisatelj.

pridige spisoval *) in jih z vnemo govoril; toraj je on kot škof pisal v prvem pastirskem listu duhovnom svoje škofije: *Murorum instar supra firmam petram exstructorum opponite Vos undis ingruentis morum corruptelae, quacum fides evanescit, ascendentibus ex corde impuro nubibus rationis lumen obtenebrantibus sive exstinguentibus, ut veritatem, cui fides innitatur, intueri haud valeant.*

Slomšek je bil pa tudi vnet katehet in velik prijatelj mladine.

Kakor je Tobija zapuščal kosilo in mertve po dnevi skrival v hišo, po noči pa pokopaval, tako je tudi ranjki Slomšek s svojim blagim tovarišem in prijateljem Virkom v nedeljah in praznikih vstajal od kosila, ter hodil podučevati v nedeljski šoli mladino, za katero je bil silno vnet, in ji je tudi spisal primernih šolskih knjig. Slomšek, izvrstni katehet, je potem kot škof zaradi šole pisal duhovnom sledeče tehtne besede: „*Si animarum curator scholam ut pupillam oculi foveat, florent maturescuntque flores virtutis et scientiae. Quapropter dilecti fratres! sit pupilla oculi Vestri schola Vestra, et sicut Jesus semper circumdatus fuit discipulis suis, et Vestri discipuli sint corona, qua semper ornaminini, cohors, qua stipamini.*“ In dalje priporoča vnemo in gorečnost katehetom, rekoč: „*En talenta nobis concredita, non ut in sudario illa abscondamus, sed ut uberrimum foenus inde percipiamus, ut qui in minimis fideles sumus, super magna constituamur. Nov equidem hocce pondus diei et aestus; propriis oculis observavi, quantas in id impenderint vires, quantopere desudarint plurimi Vestrum zelosi in Domino; perbene novi, nonnullos prandium fere ad coenam usque procrastinasse, ut frangerent panem esurientibus, institutionem laudabiliter anhelantibus. Vobiscum hocce jugum portare non abhorruim, sed et dulcissimum inde gaudiorum fructus gustavi, quibus superabundanter Dominus benedixit curis nostris. Operamini igitur dum dies est, et si taedet labor, aspiciate praemium.*“ (Glasilo škofa ljubljanskega, Tomaža Krena.)

Tako nam je pač Slomšek izgled gorečega učenika mladine z ozirom na zlate besede sv. pisma: „*Ibant flentes, semina sua mittentes, sed venient cum gaudio portantes manipulos suos*“ (cum laboraverint in patientia et perseverantia).

Kar je kot kaplan tako zvesto spolnoval, je kot škof živo priporočal v pastirskem listu: „*Diligite cellulas Vestras, Vestrumque habitaculum; sit vel parvum vel majus, templum tamen sit devotioni studioque destinatum.*“ Naj tu sledi še pozdrav gg. bogoslovcev: „*Nonne et vos salutare mihi liceat, alumni et candidati clericalis militiae, hortulani instar mane flores suos exultanti corde contemplantis? Nonne gaudere mihi liceat de Vobis velut de arboribus, quae fructum dabunt tempore suo? Vos estis gaudium, Vos exultatio mea. Nolite fallere episcopum Vestrum, inventi botris Sodomaes similes, pulchri quidem aspectu, sed intus horribiles*“

Slomšek bil je kot kaplan vzor ter izgled kristjanom sploh, posebno pa nam duhovnom, za sklep naj sledi toraj serčna želja: „*Domine Deus, da nobis Tibi in eodem spiritu famulari, in quo Tibi servivit famulus Tuus Antonius Martinus Slomšek. Fiat.*“

*) Ipse sit nobis exemplum, quantam diligentiam adhibeamus in elaborandis et addiscendis concionibus; sine dubio est pretiosissimum tempus, quod impendimus concionibus conficiendis, in quibus populo esurienti — defatigato curis, laboribus, aerumnis, doloribus, et reliquis rebus asperis per hebdomadam occurrentibus — panem verbi divini frangimus; nam homo non vivit solum in pane, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. (Matt. 4, 4.)

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

34. Ovce poznajo svojega pastirja. Ko jih kliče, gredo za njim, ko jih zavrača, da naj v škodo ne gredo, ga poslušajo. Sej Kristus sam je rekel: „*Moje ovce poslušajo moj glas, in jaz jih poznam in za menoj gredo*“ (Jan. 10, 27). Zveste ovčice Kristusove poznajo svojega vikšega pastirja Jezusa in ga čez vse ljubijo. Njega poznati jim je največja učenost. Sv. Pavel namreč pravi, „*da se le s tem ponaša, da pozna Kristusa križanega*“ (1. Kor. 2, 2). Poznajo pa tudi namestnika Kristusovega, vidnega naj vikšega pastirja čede njegove na zemlji, sv. Petra, kteremu je ovčice izročil, rekoč: „*Pasi moje ovce, pasi moje jagnjeta*“ (Jan. 21, 15, 16), in njegovega naslednika, sv. očeta papeža. Ako ovčice nočejo poznati in slušati pastirja, se bodo razkropile, zveri jih raztergajo, tatovi jih odpodé. „*In razkropile so se ovce, ker nimajo pastirja, in so postale žertve vsem gozdnim zverinam, in razkadile so se.*“ (Eceh. 34, 5.) Nadalje pravi: „*Vi pa ste moja čeda, čeda mojega pašnika, vi ljudje, in jaz sem vaš Gospod Bog, pravi Gospod.*“ (Isti. 34, 31.) — Kristus je vikši pastir, že prej napovedan: „*In probudil bodem nad njimi enega pastirja*“ (Isti. 34, 23), a pustil je svojega namestnika. Ako verne ovčice zapusté Kristusa, ali postavne svoje pastirje, duhovske ali deželske oblastnike, zlo verhu zla bode prišlo nad nje. „*Zberi jih skupa, kakor čedo za mesnico.*“ (Jer. 12, 3.) Od prvega puntarja v nebesih, satana, do naj novejših francoskih „anarhistov“ (brezvladuhov) vsi imajo isto načelo: „*Non serviam*“ (ne bom služil); ali kakor je program genevskih anarhistov: „*Kdor je naš gospod, ta nam je sovražnik.*“

Posebno pa se strinjajo vsi krivoverci in brezbožni v serdu proti vikšemu pastirju čede Kristusove, proti papežu: Kakšne gnjusne besede je izbljeval že Luter proti papežu! Kako je gobezdal „arlekin“ Gariibaldi proti sv. očetu? Ali v istem času, ko je Luter naj vikšo cerkveno oblast gerdil in zaničeval, je Bog po svoji neskončni modrosti zbral naj iskrenejšega zagovornika in brambovca sv. apostolskega sedeža: sv. Ignacija, začetnika jezuitovskega reda. V istem letu, ko je Luter na državnem zboru v Vormsu očitno od katoličanstva odpadel, se je Ignacij popolnem Bogu posvetil v Monseratu v cerkvi one preblazene Device Marije, ki je rekla: „*Glej, dekla sem Gospodova*“ (Luk. 1, 38), ter je spisal imenitne duhovne vaje. V istem letu, ko je krivoverec Kalvin začel krivo vero trositi v Parizu, je Ignacij prišel v Pariz ter začel ondi zbirati vojšake za sveto vojsko, svoje tovarše. V istem letu, ko je Henrik VIII, angleški kralj, razglasil samega sebe za glavarja angleške cerkve, ter pod smertno kaznijo zapovedal, da se ima imé papeževo zbrisati iz vseh pisem in knjig, ktere so imeli njegovi podložni, je očaj jezuitov sv. Ignacij postavil temelj družbi, ki je poglobljena terdnjava vikše oblastnije sv. očeta papeža, njemu v vseh obzirih popolnem podveržena. — Od todi je oni strašanski skrivnostni serd krivovercev in brezbožnežev, zlasti dandanašnjih framasonov proti jezuitom, da celo katoliško Cerkev psujejo z imenom „jezuitizem“. Tako se oglasa nek zagrizen bezničar, kreha take-le brezbožnosti in laži in pravi: „*Framasonstvo stoji v vseh svojih načelih v naj ostrejšem nasprotju proti jezuitizmu. Obé stranki naméravate in imate pred očmi ravno nasprotni cilj. Jezuiti so sužnji*“ *) brez lastne volje svojim predpostav-

*) Kdo neki je večji suženj, kakor ravno napihneni brezverci, ki le sami svojo nezmožnost in zanikarnost molijo!

ljenim vdani, *) ter bi radi vse ljudi kot popolnem pokorne sužnje rabili za svoje sebične namene, kot golo orodje duhovskega tiranstva **); nasprotno pa framasonstvo si prizadeva na vse žile da bi vsi ljudje se iznebili sužnjosti ter iz nevednosti se povzdignili do najvišje stopinje človeške izomike. Sam iz svojega lastnega nagiba da človek dospè do pravosti ***)) in dobrotelstva, in v tem da svoje veselje ima, nobeni oblastniji podložen.“ (Pachtler, der Götze der Humanität itd. p. 206.)

Kolik krik in razsajanje so zagnali vsi brezvrtni in liberalni časniki, ko je poslednji občni cerkveni zbor proglasil versko resnico: „nezmotljivosti papežev v verskih rečeh“. Ta resnica pa se je morala ravno v današnjih časih zató razglasiti, ker ves protikatoličanski duh sloni na piškavem temelju, da ne smé človek spoznavati vikše od Boga postavljene oblastnije; a pravi katoličan pripoznava od Boga postavljeno oblast, bodi si duhovska, bodi si deželska in nji je serčno vdan: čeda Kristusova ljubi dom in ljubi Cerkev, in isto tako vikše zastopnike teh dveh za človeško družbo neizogibno potrebnih naprav. „Kakor človeško telo naprej stopa (po dveh nogah) kamor ga vodi luč dveh očes, tako vodi verska zveza dve veliki oblastniji, državno in cerkveno, dve očesi, po katerih dušna luč cerkveno teló vodi in razsvetljuje.“ (Sv. Gregor VII.) „Papeževa obleka je bela, ker pomenja mir in veselje; — svetovni velikaši pa se oblačijo v rudeči purpur in škerlat, kar pomenja kri; ker svetna oblastnija se brez podpore duhovske oblastnije ne more drugač vzdržati, kot z mečem. (J. Albertus: Socialpolitik der Kirche, p. 425.)

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Blagoslovljanje „Marijanišča“. Obletnica Vincenškega društva. Škofov govor.) Preteklo nedeljo o 1/25 je bila v deški novi sirotišnici Vincencijeve družbe (ki je dobila lepo ime: „Marijanišče — Marianum“) zgodovinsko-pomenljiva slovesnost. Napervo so premilgsp. knez in škof dr. Jan. Krizostom novo zalo poslopje v vseh prostorih blagoslovili in med tem je verli pevski zbor čast. P. Angelika Hribarja prelepo speval nalaš za to priliko zloženo in od P. Angelika uglasbeno pesem.

Nato se je pričel obletni shod obéh Vincencijevih konferencij (prvi pot v veliki dvorani nove ubožnice), pri katerem je pn. g. kanonik dr. Gogala ob kratkem razvil zgodovino ljubljanske družbe sv. Vincencija in deške ubožnice ter nove hiše, v kateri se imajo ubožni dečki keršansko odgojati za Boga, cesarja in domovino ter je zaklical „Slavo“ presvitlemu cesarju Francišku Jožetu, k čemur se je razlegel odglas po vsi napolnjeni veliki dvorani; pevci pa so zdajci navdušeno zapeli cesarsko pesem.

O delavnosti obéh konferencij, šenkavške in šentjakopske, sta poročevala preč. g. kanonik Gogala in milgsp. prošt dr. Ant. Jarc.

Sklenili so premilostni gospod knez in škof Krizostom z daljšim govorom. Pojasnovali so v raznih izglelih svetnikov, kako se je po vnebohodu Zveličarjevem z Oljske gore razširjala dobrotelnost do vsakterih terpeh in ubožnih po vsem keršanskem svetu; povdar-

jali so posebej vsestransko in velikansko delavnost sv. Vincencija Pavljanskega in tudi ljubljanske družbe v tem oziru. Prestopili so potem na veliko in mnogostransko djanje ljubljanskih usmiljenih Sester, občudovali njih zatajevanje in darovanje samih sebe v tako silo težkem poklicu pri bolnikih, blaznih, pri odgoji mladine itd. in so jih prav močno pohvalili.

Govoreč o novi ubožnici so povdarjali zasluge in djanje Vincenške družbe, zlasti pa silovito delavnost gosp. kanonika Gogala, pohvalili njegov neumorni trud in ga vredno povzdignili. Pohvalili in zahvalili so tudi dobrotnike, omenili posebej ranjc. fajmoštra Gustava Köstel-na, ki je vse svoje premoženje zapustil za to napravo. Razložili so, kako naj se dečki v tej napravi odgojajo dušno in telesno, na čast Bogu, v prid bližnjemu in sami sebi; povedali so, kaj so vse pri blagoslovljanju te hiše prosili in v prid mladini od Boga želeli. Poslednjič pa so pričujočim podelili sv. blagoslov.

V sklep prelepe slovesnosti so pevci navdušeno zapeli: „Hvala bod' Gospod Bogu“.

Pričujoči so bili: državni namestnik gsp. Vinkler in njegova preblagodušna gospá, deželni glavar gr. Thurn, mestni župan Grasselli, veliko gg. duhovnov, večina zavetnikov te naprave, in mnogo deželskih gospodov ter polna sobana občinstva. Po eni strani stali so sirotni dečki, po drugi deklice pod nadzorstvom usmiljenic.

Prav ginljiv prizor je bil zares, zraven tako odličnega občinstva viditi veliko število lepo odgojevane mladine. Bog daj, da bi velik, z mnogimi stroški zedinjeni trud rodil primérnega sadú. K temu pa bojo posebno pomagali tudi dobrotniki, ako bodo z denarnimi sredki dobrotno pod roke segli tej koristni napravi, da se čem berže dolgovi izplačajo, kakor tudi z drugotnimi darovi za hrano in vzdrževanje dečkov, katerih nekaj se je že zdaj preselilo v novo poslopje, drugi, ki so v oskerbi usmiljenih sester, pa pridejo v Marijanišče ob novem letu.

Poslopje pa še ni v vsem in sploh dodelano, — med drugim kapela, ki bode zgoraj, še vsega potrebuje.

Iz Ljubljane. (Iz katoliške družbe.) Za katoliško družbo prav zanimiv in vesel dan je bil 5. november, kateri obeta lepe nasledke. Bil je namreč v njenih prostorih prvi že v „Danici“ štev. 44 napovedani shod za osnovo dekliške šole za delavke. Zbralo se je kakih deset gospá in gospic, ki hočejo radovoljno prevzeti dotično podučevanje, in čez sedemdeset mladih delavk. Visoko častiti predsednik mil. g. prošt dr. Jarc vse prijazno pozdravi, omeni večletno različno delovanje katoliške družbe, in potem prestopi na namen tega shoda, namreč osnovati potrebno šolo za razno podučevanje mladih delavk. Zahvali se blagim gospám in gospicam, ki hočejo delati za to potrebno in hvale vredno početje in kratko spodbuda k pridnosti mlade delavke, ki so veselja vse ginjene, da se začne ta koristna od njih močno doželjena naprava.

Potem podpredsednik kanonik dr. A. Čebašek v daljšem govoru pojasnuje potrebo in namen tega početja blizo tako-le:

Značaj naše dobe so društva, kajti v društvu je moč, ki izverši, česar posamezen ni v stanu. Tudi pri nas imamo za različne namene razne društva, n. pr. za podporo revnih družbo sv. Vincenca P., za narodne stvari „Matico“ itd., za šolske namene „Narodno šolo“, za katoliške namene katoliško družbo in rokodelsko društvo, tudi za posamezne stanove, n. pr. duhovne, so lastne družbe in celó za duše v vicah imamo dvojno posebno družbo, da ne govorim še o velikem številu drugih cerkvenih bratovščin za razne potrebe.

*) Od kdaj neki je pokoršina sramota?!

**) Framasoni na jezuite obračajo, kar so sami.

***)) Ne mara do tiste „pravosti“ hočejo vse ljudi povzdigniti, da bi Boga tajili, ali celó skrivaj klali take reče, ki njihovim niso slepo pokorni!?

To obilno število društev nam kaže od ene strani velike potrebe v raznih zadevah, katerim moči posameznih niso kos, le združena moč kaj premore; od druge strani je to priča, da v našem sicer sebičnem času keršanska ljubezen še ni zamerla, temuč še vedno z združeno močjo stori veliko dobrega; čedalje krepkeje dela za razne potrebe, ker tū sadi nove žlahtne cvetlice, tam tolaži žalostne serca, vlivaje olja v akeleče rane. Tudi v našem mestu so razne društva obrodile že obilno dobrega sadū za revne in sirote, za izrejo in poduk, zlasti za cerkvene in misijonske potrebe. Vsa čast in hvala gre v tem oziru naši deželi in našemu mestu, ki gotovo ne zaostaja za drugimi bolj premožnimi.

Pa dandanes je še eno društvo živo potrebno postalo, smemo reči, v nekem oziru naj potrebniše, namreč družba za keršansko izrejo in poduk mladih delavk po tovarnah; in kolikor bolj se množi število teh delavk od leta do leta, toliko glasneje se čuje potreba take družbe. Zato je odbor katoliške družbe v seji 11. okt. sklenil pod svojim nadzorstvom osnovati tako dekliško šolo za delavke. — O potrebi take družbe želim pričujoče prepričati in za njo spodbuditi.

Nove naprave so nove dobrote, pa tudi nove nevarnosti, t. j. imajo svojo dobro in slabo, solnčno in senčno stran. Razun družih tovarnen imamo nekaj lēt novo, veliko tovarno za pripravo raznih verst tabaka. Ta naprava je dobrota v tem oziru, da ima veliko ljudi zaslužek, saj potrebni kruh; zlasti veliko število mladih žensk ima tū delo in zaslužek dan na dan. Zato so prišle mlade dekleta iz mesta in okolice, nekatere celó iz daljših krajev dežele, v obilnem številu (že čez 1500) si tū kruh služiti s poštenim delom. To je gotovo dobrota za čase, ko je sicer malo zaslužka, pa ljudi veliko, in slehern privoši pridnim rokam zaslužen plačilo. Pa tik te solnčne strani se prec vidi tudi slaba senčna stran; od te omenim le dvojno, namreč, da se mlade delavke pri svojem poslu družega za prihodnje življenje potrebnega dela ne bodo naučile in navadile, in še dozdanje pozabile, in drugič, kar je še več, po svojih zadevah so memo družih verstnic v večji nevarnosti zastran spodobnega obnašanja, keršanskega življenja. Dva ozira, ki sta gotovo čez vse tehtna in zato ne le pomislila, temuč zdatne pomoči potrebna.

Da je potrebno, te mlade osebe podučevati v tem, česar bodo potrebovale v kaki službi ali v samostojnem življenji, tedaj v gospodinstvu, v ročnih delih, in tudi v družih predmetih, to je tako očitno, da ni treba dalje dokazovati, to bi bilo prav odveč. Nekoliko bolj hočemo pogledati in pojasniti nevarnosti zastran pobožnega življenja naše ženske mladosti v tovarnah.

Razne nevarnosti za čednost mladih ljudi, zlasti sicer pobožnejšega, pa tudi slabejšega ženskega spola so sicer vselej in povsod velike, in nihče jih ne more popolnoma odstraniti; vendar se zamorejo zmanjšati in premagati. V to je prva in naj zdatnejši pomoč in naj močnejši bramba v domači hiši dobra pobožna mati, ktera živi le za pravi blagor svojih otrok, se z dušo in telesom in z vsim prizadevanjem daruje za njihovo časno in večno srečo, jih kot vidni angelj varh varuje hudega in spodbuda za pravo čednost. Take skerbne matere ni v stanu namestiti nobeno drugo človeško sredstvo, ne šola, ne družba; mati je le ena, druge ni! Zato srečno keršansko dekle, ki ima tega vednega in vidnega čuvaja svoje pobožnosti! vedno in večno mu bo hvaležna, ako ga posluša in uboga, že tū ji je obljubljen blagoslov božji.

Druga dovelj močna bramba in zdatna pomoč zoper dušne nevarnosti je duhovna mati nas vsih: sv. cerkev, ki je od samega Zveličarja postavljena v ta namen, in ji je zročil vsa potrebna sredstva za čednost in pobož-

nost; ona nezmotljivo kaže pravo pot čednosti s svojim božjim naukom zoper zmote in krive nauke vsake verste, v nji je vsa čista resnica; ona podaja tudi pomoč ali milost zoper slabosti, in skušnjave, notranje in vnanje, ona daje čeznatorno dušno življenje v posvečujoči milosti božji, in je s tem čeznatorna pomoč in bramba za sveto življenje. O pač velika pa potrebna pomoč, od Boga samega vsim oskerbljena po tej duhovni materi vsih vernih. Tudi naša mati je ona, ki nas je že pri sv. kerstu za svoje in Božje otroke storila, nas vse žive dni vodi in spremlja po pravi poti, paterjuje v dobrem, in brani hudega v vsaki nadlogi in v vsih okolišinah življenja do zadnjega zdihljeja. Po pravici věrni kristjani, mladi in stari, tū išejo in tudi najdejo vso pomoč v vsih zadevah na popotovanji do „gore Gospodove“. Srečen slehern, kteri se nje zvesto derži, ker tudi na njo smemo obrniti besede Modrosti božje: „Kdor mene najde, bo našel življenje in prejel zveličanje od Gospoda“.

To ste dve gotovo dobri materi, ki varujete vsih nevarnost, in dajete brambo in moč za pravo pobožnost. Nima pa vsaka deklica pobožne matere, ali pa vsaj ne more vedno pri nji biti, ravno v letih, ko je nje oko in njena roka naj bolj potrebna. Posvetnost in slabi zgledi pa jemljejo mnogim zmed mladih veselje do svetih reči, do božje besede in do virov milosti, in tako začnejo zanemarjati tudi duhovno mater sv. Cerkev; marsiktera se lahko mišljeno, kakor zgubljen hči, podá od nje v ptujo deželo pregrehe, kjer pozabi skerbno mater in začne samopašno živeti. Res, ne zgubi se vsaka tako, ali vsaka je v nevarnosti; jih take nevarnosti obvarovati, ter jim telesno in dušno mater nekoliko namestiti, je namen te družbe, naj bi jim ona z lepim naukom in dobrim svetom dajala pomoč za čednost in pobožnost, da bi kot Izraelci z eno roko sv. mesto zidale, z drugo se z duhovnim orožjem sovražnikov branile.

Vzemimo pri sedanjih tovarnah delavko, 15—18 lēt staro, ki sama sebi pripuščena le na to misli, si kaj zaslužiti in potem brez skerbí in brez nadzorovanja v posvetnem veselji dobre volje biti. Dan na dan gre zgodej zjutraj na delo in se zvečer vtrujena verne. Morebiti že pri delu sliši veliko slabega, znabiti še več med potjo; kakor škodljiv strup okuži to govorjenje še mlado serce in zaduši dobro seme lepih nauk, katerih se je učila doma, v šoli in v cerkvi, njeni posvetnosti in nečimurnosti, slabemu nagnjenju in poželenju pa vse to vgaja! Utrujena zvečer domá ne dela, ali tudi delati ne zná; ali ima slabo, tesno stanovanje, kjer je vse revno in umazano, zato jo spet žene v družino, znabiti še slabeji, kakor je bila čez dan, in zato taka družina končá še ostale dobre misli in sklepe. Ker se to ponavlja ves teden dan na dan, zajde reva, vsa spridena, da ne vé kdaj, na pot posvetnosti in kmalo na široko pot pregrehe in nesreče.

Utegnil bi kdo misliti, v nedeljo, ko delo prestane in je dan za službo božjo posvečen, se bo zmotena reva spet bolj svoje keršanske dolžnosti zavedila in na pravo pot vernila. Toda posvetnost in slabo govorjenje ji je zadušilo veselje do svetih reči; če tudi še gre iz navade ali zavoljo ljudi v cerkev, pride taka iz cerkve, kakoršna je šla noter. Doma čez dan spet ne vé, ali nima kaj početi, misli le na kratkočasne družbe in veselice; tudi se čuti bolj neodvisno, samostojno, kakor druge verstnice po službah, ter gre kamor hoče in pride kader hoče, ker bolj samostojna se odvadi pokoršine, in staršev ne posluša; ali si pa starši molčé mislijo: saj ves teden dela in si prisluži, naj gre kamor hoče. Tako nedelja, ki je kristjanu odločena v posvečevanje, služi le v nečimurnost in razveseljevanje po gostivnah ali še slabejših kotih; terdo zaslužen se nepotrebno potrosi, dobro vest in dobro imé zgubi, in nedelja sčasoma po-

stane dan pregrehe, v katerem se več greši, kakor ves teden, dan Gospodov postane dan satanov. Zašla je „na pot, ki se ji zdi prava (prijetna), pa nje konec je pogubljenje!“

Pomislimo, da se je tako življenje začelo v naj nevarnejših letih, ko mlada deklica še ni nikakor v dobrem vterjena, se sama še ne zna varovati in svetá še ne pozná, vsa lahkomisljena, nečimurna, radovedna leti kakor barka brez kermila v nevarne kraje; omahljivo kakor terst, vsaka sladka beseda, lažnjiva obljuba zapeljive kače zmoti, da nesrečni Evi enaka sega po prepovedanem sadu, in tako zgočaj naj večí zaklad, svojo nedolžnost za vselej zgubi.

(Konec sledi.)

Bos. Dubica, 9. listop. 1882. Vseh Svetnikov in vernih duš dan imeli smo v Dubici prave Benedke. Med Dubicama hrvatsko in bosansko teče reka Una iz daljne Bosne med berdi in planinami, toraj sprejema polno potokov in berž narašča, kakor je nekaž dežja bilo. Kadar dežuje dalj časa, valí se mogočno in prestopa bregove; in ako je Sava (v katero se razliva pri Jesenovcu, poldrugo uro od Dubice) velika ter Uno zadržuje v teku, se poslednja razliva kakih 10—12 ur dolgo na vse strani. To se je zgodilo ravno o vseh Svetih, in vode smo imeli vse polno tudi v mestu Dubičkem, kjer je po cesti, ki vodi v Gradiško, mogočno se valila ter hiše zalivala in ljudi iz njih tirala, pa z ilovice narejene stene mehčala ter rušila. Tolika voda je bila, da je ladija prav lahko vealjala po mestu, in da so mi konji plavali, ko sem se prepeljeval iz svoje kočice v drugo, ter je voda više nad kola in tudi meni do živega prišla. Hvala Bogú, da je v treh dneh upadla, četrti dan že se je lahko zopet po cesti hodilo, če tudi po blatnati. O tej priliki sem videl, kar nisem mislil, da kterikrat videl bodem. Na križevih potih se nahajajo vojaki, kateri imajo hlače zavihane še precej visoko nad kolena, in prav taki so bili Bosanci, ko so korakali hodeč po svojih poslih ali na cesti ali okoli svojih kuč. Odlične moške osebe pa imajo visoke škornje, katere ne puščajo vode v sé; v teh so vodo nekako sami sebi dopadljivo bacali na vse strani, ker to veselje imajo samo k večjemu dvakrat v letu; jeseni, ako dolgo dežuje, in pa okoli sv. Jurja pomladi, ako toplota snég hitro topi po berdih in planinah, drugekrat med letom se povodnji ni bati; pa bi bilo naj bolje, da bi je nikdar ne bilo, ker veliko škodo napravlja. Zraven tega, da ustavlja vso vožnjo, kupčijo in ves promet, ruši kuče, zaliva, ako n. pr. po noči voda priteče, hambare, magazine in enake shrambe, v katerih je dostikrat velika vrednost; tudi ljudje dohajajo večkrat v nesrečo. Za nas katolike bila je ta povodenj še zato žalostnija, ker nikdo ni mogel priti k službi božji zavolj široko na okolo stoječe vode. Mislil sem, kako so se na Kranjskem ljudje gnjetli po cerkvah in pokopališčih, koliko se je molilo za pokojne in mlačnje podelilo njim za večni mir in pokoj; ali tukaj v Dubici ni bilo nič od vsega tega, ne v cerkvi, ne na pokopališčih. Tako je v Bosni resnično žalostno še vse, politično in cerkveno življenje.

O tej priložnosti prosim ss. maš, ker dvema nemškima misijonarjema sem obljubil, da jih jima bom oskerboval: eden teh mi je že naznanil, da je poslan opravil, ter želi družih; ali jaz mu jih ne morem poslati, ker jih nimam nič odveč. Naj lažje se pošiljajo po poštnih nakaznicah, pa ne v Dubico bosansko, ampak na zadnjo pošto: Dubica hrvatska; ker v Dubici bosanski ni pošte: tudi pošte za v Bosno ne sprejemajo denarja na nakaznice, ampak samo v pismih zavitega. Z Bogom!

Lepo se priporoča Vam hvaležni

Val. Lah.

Iz Bosne. (Po neljubnosti nekoliko zakasnjeno.) Naš pregovor je: „Kud će suza, nego opet na svoje oko?“ (Kam poteče solza, če ne spet na svoje oko?) Tudi jaz — kam se čem zateči, če ne k Vam ko našem dobrotniku, ki veste naše stanje in vsih siromašnih katoličanov? Jaz, pravim, vedoč in videč dobrote, katoliški narod dela ter pošilja podpore vsem po zmožnosti, — derznem k Vam se zateči, da mene, ali bolje reči, malo cerkvico, ki sem jo napravil pred 4 leti, previdite s „križevim potom“, ki ga prav potrebujemo. Vedoč za dobroto Vašega duhovstva, prosim, oskerbite nam, ako tudi ne novega, pa star križev pot iz kake cerkve, da z njim izhajamo, dokler ne napravimo večí cerkve, kar bode pa težavno pri sedanjih okolišinah v Bosni.

V Banjaluki, 13. vinot. 1882.

P. Marko Mariić,
župnik in dekan.

Opomba. Tù pa tam imajo morebiti kak star križev pot, ki ga več ne rabijo, pa za silo bi vendar še služil; tù bi dobro storili, ako bi ga darovali, da naši sobratje v Bosni morejo to silno koristno pobožnost ložej opravljati.

Vredništvo.

Otrokom.

Glej, očeta, mater da spoštuješ!
Se glasilo nekda je z višave;
Grom in blisk, kar trdno še veruješ,
Spremljeval zakone je v nižave.

Tam če stal bi bil, in glas poslušal,
Groze tresle bi se bile noge;
Sklepal pač bi trdno bil, da akušal
Spolnovati Božje boš naloge.

Tisti Bog, ki z gore je govoril,
Še živi, spolnuje enoméno
Zvezo, ki z ljudmi jo bil je storil.
Oh otroci, slušajte le véрно!

Blagoslov očetov sinu stavi
Hiše; kletev materna podira.
Srečen bo v otrocih; smert naj, pravi,
Dolgo sina dobrega prezira.

Oh preljube hčere, sini blagi!
Vse to trdno vtisnite si v glavo,
Vam zorijo biseri predragi,
Če ste staršem svojim v kinč in slavo.

Oče ak napačen je, in mati
Dobrih zgledov če vsikdar ne daja,
Mari treba ni ju spoštovati?
O gorjé, če ta ti zgovor vgaja!

Bog pravični s hudim vsim v življenju
Žuga sinu, s prav ojastró nadlogo,
Kaj še v nemilljivem tam terpljenju
Čaka ga, ki starišev ne vboga!

S—d—n.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

20. listopada. S. Feliks Val. — 21. Darovanje
Marije D. — 22. S. Cecilija. — 23. S. Felicita. — 24.

S. Jan. od Križa. — 25. S. Katarina d. m. — 26. Šest in dvajseta nedelja po Bink. S. Konrad šk.

V molitev priporočeni:

Dva mladenčca za poboljšanje. — Že precej časa bolan mladenec, ki želi na priprošnje Marijino v Božjo čast ter slavo še ozdraveti. — Mladeneč se goreče priporoča v bratovsko molitev, da bi na milostno pomoč Naše ljube Gospé presv. Serca zmagal v silnem dušnem boju. — Že dolgo bolan mladenec za zdravje in pomoč. — Dve ženi priporočujeta svoja moža za poboljšanje. — Nekdo v zadregi, da bi dobil službo.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XL. pogl.)

20. listop. *Mlajši hudobnih ne poganjajo veliko odrastkov...* Trava, ki pri vsaki vodi raste, se izruje poprej, kakor vsa druga trava. (Pomen: Hudobneži, krivičniki, steparji, goljuhi, samopašniki se hitro povzdignejo, naglo obogaté s krivičnim blagom; pa bodo toliko poprej kakor hobotna trava pokošeni, potrebljeni — velikrat že sami, ali pa v svojih mlajših.)

21. *Dobrotljivost je oblagodarjena kakor vert, in usmiljenje ostane vekomaj.* (Pomen: Hudobnežem nasproti [gl. poprejšnji dan] bo pa dobrotljivi, usmiljeni, pravični človek oblagodarjen z dobrimi, čeverstimi otroci, enako lepemu vertu, v katerem raste obilno dobrega, močnega sadnega drevja.)

22. *Življenje zadovoljnega delavca je posladkano, in v njem zaklad najdeš.* (Marsikteri pošten delavec, ki pod milim nebom, celó v dežji je svoje kosilo iz lončka, ki ga mu prinese otrok ali pobožna žena sama, je srečniji in zadovoljniji, kakor brezverec ali krivičnik pri bogato obloženi mizi.)

23. *Vino in muzika serce razveseli; več ko oboje pa je ljubezen do modrosti.* (Vesetje, ki ga iz modrosti — iz čednosti vživaš, ima vse drugo veljavo in stanoovitnost, kot vse počutno in posvetno veselje.)

24. *Pišali in brenklje delajo prijeten glas; čez oboje pa je prijazno govorjenje.* (Prijazno, pošteno govorjenje med prijatli preseže vse druge vedrila.)

25. *Zlató in srebró je nogam podloga; čez oboje pa je dober svet.* (Bogastvo in premoženje je hitro pognano, ako kdo ima slabe prijatelje, ki mu pomagajo zapravljati, ne da bi mu prav svetovali, kako naj obrača svoje zlató in srebró, da bo prav zanj.)

26. *Bogastvo in moč serce povzdiguje, čez oboje pa je strah Božji* (Bogastvo in telesna moč sicer dajeta človeku serčnost in zanašljivost; toda vse bolji in stalniji serčnost človeku dela strah Božji, živa vera v Boga, pri katerem je v milosti.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Podeljenje.) Premilostni gospod knez in škof dr. Janez Krizostom so na predlog prečastitega stolnega kapitelja ljubljanskega vredniku tega lista z odlokom od 7. listopada 1882 kanonikata Tomaža Čemažarja pri stolni cerkvi dobrotno podelili.

Pojasnilo. To novico so bili nekteri „rudeči“ komunisti malo prezgodaj zvedili in zdajci so si prvo stran „Zg. Danice“ v posest vzeli in jo z „rudečo tvarino“ napolnili zoper vednost vrednikovo, in tebi nič — meni nič podpisali so se za „Daničarje“. Pravoblastni „Daničar“ tega ne more na vest vzeti: sami naj gledajo! Ker so pa vender to „rudečkarji“ pohlevnega plemena: bodi jim iz serca odpušeno, in podamo jim tudi še „pohvalno pismo“.

Tonzuro in manjši redove so premilg. knez in škof delili 16. t. m. 27 bogoslovcem (vmes 1 frančiškan). Bog daj gg. novincem srečo in obilni blagoslov!

Kaki gospod duhoven v pokoju v neki napravi v mestu zamore dobiti vso oskerb in dobro postrežbo in še dobre intencije proti temu, da bi vsak dan gotovo uro maševal. Vredništvo tega lista bi vedilo povedati bolj natanko.

Marija, Zgodnja Danica, Mati milosti Božje. Molitvene bukve Marijnim častivcem, po 18. natisu poslovenil Janez Volčič. V založbi Mat. Gerberjevi. Cena: z zlat. obrezkom 2 gld., v usnji 1 gl. 45 kr. Na čelu ima prelepo podobo M. D., sicer ima 717 strani in obsega v 9 oddelkih in še v dalinem pridavku skoro vse mogoče molitve in čenjenja k Mariji Devici. Ime Janez Volčič jih obilno priporoča, še zlasti tudi, ker ta lepa Marijina knjiga je bila najberže saj nekoliko vzrok, da je zadnja Danica imela zaznamovan tako lep dar za študentovsko kuhinjo.

Kruh angelski. I. molitvene, II. pripravljavne bukvice na prvo sv. Obhajilo. Pripravil znani pisatelj P. Hrisogon M. Mala oblika 264 str. lepa podobica na čelu, prav lična knjižica. V založbi pri Gerberji, cena z zlat. obrez. 60 kr., v usnji 40 kr., v pap. 25 kr. Priporočena zlasti za prve obhajance.

Posvečevanje stolne cerkve v Djakovaru. *) Bila je slovesnost veličastna. Škof Strosmajer ni razposlal posebnega vabila, ampak rekel je: Ljub nam bo vsaki, kateri pride. Prišle so deputacije, kakor tudi odlični možje, med drugimi knez Sapieha, grof Salkovsky, dr. Rieger iz Prage, prošt Maršal z Dunaja, škof Posilović iz Senja, župan Zagrebški dr. Hofman z dvema svetovalcema itd. Škof Posilović je cerkev zjutraj posvetil. Ob desetih bil je škof Strosmajer slovesno vpeljan v cerkev; spremljevalo je škofa 250 v lepih ornatih oblečenih duhovnov, katerim so sledile deputacije mest, društva in korporacije. Pri sv. maši sta bila list in evangelijska brana tudi v slovenskem jeziku. Škof Strosmajer je imel navdušen govor, v katerem je razlagal misli, ktere so ga navdajale pri zidanju te stolice — in misli so bile: edinost naroda in ljubezen in vzajemnost. V cerkev natlačeno prinesel je tudi Turk, poslan od nekega bega, darov za cerkev.

Ob eni popoldne je bilo slovesno sprejemanje pri škofu; potem pa slavnostni obed. V Djakovem bilo je vse polno gostov, zlasti iz Slavonije in Ogerske; videti je bilo tudi mnogo Nemcev in Madjarov. Celi dan so dobajali telegrami iz vsih dežel evropskih. Cerkev je prečastitljiva in se prišteva evropskim znamenitostim.

Lurška božja pot. Vaneški škof na Francoškem (v Bretagni) se je 1. sept. s 1500 romarji svoje škofije iz Lurda domú povernil. Naslednji dan je na svitlo dal pastirski list, v katerem očitno naznanuje ozdravljenje gospodičine Julije pl. Breilove. Ta oseba je bila do čistega slepa; več zdravnikov si je zastonj prizadevalo ta žalostni stan ji zboljšati. 30. avgusta je bila pri sv. maši v duplini Lurški in prejela je sv. Obhajilo; potem se je dala peljati v Piscino (neki oddelek te božje poti), in prišla je iz nje popolnoma zdrava, to je, dobro je vidila. — Škof pravi ob enem: „Veliko družih duhovnih in telesnih predobrot je pri tej priliki pridobljenih.“ **)

Dijak — potepuh V Würzburgu so porotniki nekega študenta Jurja Fehrer-ja, ki je v 9 do 10 letih

*) O tem je „Danica“ sicer že poročala, ker pa ta spisec ima še marsikaj zanimivega, naj ima tu svoj prostor.

Vred

**) O tej priliki bodi še enkrat prav živo priporočena preznamenita knjiga: „Lurška Mati Božja; spisal Fr. Marešič.“

„naštudiral“ čez 26.000 gl., obsodili na dve leti v ječo. Ta guncvet je ob enem terpinčil svojo lastno mater in ji žugal s revolverjem. — Naj le pride v Ljubljano, kadar bo odsedel: ne solda ne dobi iz dijaške kuhinje!

V Rimu so v teku obravnave, da se med zveličane prištejeta kardinal Fišer in kancler Tomaž Morus, ki sta pod sloglasnim Henrikom VIII na Angleškem za katoliško vero bila mučena. Ima se pa ob enem še kacih 300 za sv. vero umerlih prišteti med zveličane.

V Berlinu se je 14. t. m. s cesarjevim govorom pričel novi deželni zbor, kateri bo silo važen v tem oziru, če se bo Bismarck nagnil k središu (100 odbornikov) in konservativcem (136 odb.), ali pa bo šel svojo pot. V prvem primerljaju bi imel gotovo večino in pomen bi bil: konec kulturne borbe; misli se pa, da si bo skušal neko srednjo stranko dobiti. Zadnjikrat so bili prusaki katoličane nekaj prekanili; naj berže bodo skušali tudi zdaj.

V Rusiji na gori Karabetovski je vstal nov ognjometnik. Pol milje daleč se je zlijala ognjena žlindra iz novega žepna.

Zopet kazališe pogoriše — pogorel je v Novem Jorku namreč „Parktheater“, ki je do čistega upepeljen. Ravno se je hotla neka „madama“ Langtry prvičkrat zverati in skazovati.

Previdni bodite s petrolejem! Gospá Raily v Milwaukeeji v Ameriki je pred nekaterimi dnevi s petrolejsko svetilko v roci šla v drugo sobo; prepuh je plame sagnal v posodico z oljem, svetilka se razpoči in uboga gospa je v plamenu. Njen sin skuša plamen zadušiti, kar se mu je še le posrečilo, ko je bila mati že tako strašno ožgana, da ni bilo več upanja jo rešiti in je bil tudi sam hudo ožgan.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Anton Hajšek je prezentiran za Slov. Bistrico; č. g. Anton Jazbec je postal župnik in dekan v Marenbergu, in č. g. Juri Galun, kurat v Radvanji. — Prestavljeni so č. g. kaplani: Anton Vamberger v Poličane; Alojz Vojsk v Ribnico; Juri Purgaj v Dramlje in Fr. Geč k sv. Marku pri Ptuj.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Pod napisom: „Ex devotione za čestitanje“ 50 gl. — Iz Kovorja 80 kr. — Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gl. — Č. g. župnik J. Urbanček 2 gl. star. den. — Preč. g. dekan A. Drobnič 5 gl. — Č. g. župnik Fr. Jereb 1 gl. — Blagor. g. Iv. Hribar, glavni zastop. banke „Slavije“, 2 gld. — Č. g. župnik J. Mesar 3 gold. — Č. g. župnik P. Svetlin 5 gold. — Č. g. Val. Orehek 3 gld. — Č. g. Val. Bernard 1 gld. — Č. g. Ivan Pop 1 gl. — Č. g. Mat. Videmšek 2 gl. — Č. g. Mat. Preželj 5 gl. — Neim. po č. g. stolnem kapl. M. Kolarji 20 gl.

Za deško sirotišnico Collegium Marianum v Ljubljani: J. M. 5 gl.

Za družbo sv. Vincencija: Neim. po č. g. M. Kolarji 10 gld.

Za pogorelce v Cerovcu v Stopiški fari: G. „Gostač“ 3 gld.

Za pogorelce pri sv. Magdaleni nad Idrijo: Milg. prošt dr. A. Jarc 4 gl. — Farmani na Dolgem po č. g.

župn. Jan. Ažman-u 3 gl. 20 kr. (za pogor. cerkev). — Č. g. M. Narobe 1 gl. — Z Verha po preč. g. dekanu J. Kogej 2 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Po č. g. Martinu Videmšku 2 gld. — Iz Mavčič po č. g. župniku 18 gld. 60 kr. — Ana Ambrožič 50 kr. — Iz Lučen po č. g. A. Dolinarji 5 gl. — M. J. 55 kr. — Po č. g. kapl. Zagorjanu 2 gold. 20 kr. — Iz Kovorja 1 gl. 4 kr. — Iz Idrije po preč. g. dekanu J. Kogej 46 gl. 30 kr. — Neim. po č. g. stolnem kapl. M. Kolarji 10 gl. — J. M. 3 gl.

Za cerkev v Bohinjski Bistrici: Iz Lučen po č. g. A. Dolinarji 5 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Neimenovana 1 gld. — Iz Mošenj 13 gld. — Iz Fužin za lamsko in predlamsko leto 11 gl. 49 kr. — Iz Šent-Vida pri Ljubljani 56 gl. 1 kr.

Za obgrobnico † Jan. Stritarja: Č. g. M. Narobe 1 gld.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Neimenovan 10 gold. — Pn. g. stolni župnik Ant. Urbas 5 gl. — Neimenovana po č. g. stolnem kaplanu Šarabonu 1 gl. — Milg. prošt dr. A. Jarc 6 gl. — Po č. g. Greg. Jakeljnu 4 gl. — Spoštov. Kat. Pogačar 3 gl. — Pn. g. kan. dr. A. Čebašek 10 gl.

Za Marijino sirotišnico g. kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Milg. prošt dr. A. Jarc 4 gl. — Neim. po č. g. M. Kolarji 5 gld. — Pn. gosp. kan. dr. A. Čebašek v drugo 20 gld.

Za katoliško pokopališče v Sarajevu kan. dr. Jegliču: Dobrotnik 200 gl. (Ko bi za to se ne obrnilo, pa za stolno cerkev.)

Za Bosno: Neim. po č. gsp. M. Kolarji 5 gl.

Za sv. Očeta: Z Verha po preč. g. dekanu J. Kogej 2 gold. — Po č. g. A. Dolinarji iz Lučen 10 gold. — Č. g. M. Narobe 1 gold. — Neimenovana po č. g. M. Kolarji 10 gl. — J. M. 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. Greg. Jakeljnu 8 gld. 3 kr. — Z Jesenic po č. g. župniku 1 gl. — Č. g. M. Narobe 2 gl. — Po č. g. dr. Marinku 8 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrianopolu: Neim. po č. g. M. Kolarji 5 gl.

Za afrikanski misijon: Po preč. g. dek. J. Kogej: Iz Idrije 13 gl. 60 kr.; z Verha 1 gl. — Neimen. po č. g. M. Kolarji 5 gold. — Po č. g. župniku iz Blagovice 3 gl. — Po č. g. župn. Jak. Maroltu s sv. Križa p. T. 8 gld. — Po č. g. župn. Mat. Videmšku 5 gld. — Po č. g. župniku Fr. Dolinarji iz Horjula 5 gl. 60 kr. — Po č. g. župniku M. Tavčarji iz Komende 7 gl. — Iz Kovorja 2 gl. 16 kr. nabirk. — Z Jesenic po č. g. župniku zbirka 3 gl. — Z Zlatopolja po č. g. župniku K. Lapajnu 6 gl. 50 kr. — Neimen. 10 gl.

Za amerikanski misijon: Č. g. župnik Jak. Marolt 1 gld.

Za naj potrebniši misijone: Z Mavčič po č. g. župniku M. Preželjnu 5 gl.

Za bratovščino sv. Leopolda: Milg. prošt dr. A. Jarc 2 gld.

Za bratovščino Naše ljube Gospe presv. Serca: Neim. po č. g. M. Kolarji 20 gl.

Za bratovščino za verne duše v vicah: Neim. po č. g. M. Kolarji 10 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. S—in v A.: Vse lepo došlo; Bog plati prijaznost in dobroto!